

Pitch bij de voorbespreking op 8 december 2020 'Van Gravenbol tot Stadshaven' door Henny Olthof, voorzitter van de Vereniging Natuur en Milieu / IVN-afdeling Wijk bij Duurstede (VNMW).

Geachte aanwezigen,

Fijn dat de VNMW vanavond mag meepraten en meedenken over de visie Rivierfront, want daar gaat het natuurlijk vooral over als het gaat om de Gravenbol en de Stadshaven. Dat deden we ook al op 28 januari 2008, toen we een zienswijze indienden op de conceptvisie Rivierfront van eind 2007. Ik heb die zienswijze er nog maar eens bij gepakt en die blijkt verrassend actueel. We schrijven namelijk, ik citeer:

'De visie Het Rivierfront Wijk bij Duurstede gaat vooral over de ambities van de gemeente voor toerisme en recreatie in de uiterwaarden en het honoreren van de belangen van recreatieondernemers. In deze visie is recreatie en toerisme hoofdzaak en natuur bijzaak.'

Einde citaat. Dat het niet gaat om de natuur blijkt vooral uit de vier statements: de natuur moet vooral toegankelijk zijn, de rivier levendig als drager van de recreatie, de haven een toeristisch knooppunt en we willen ook nog eens gaan bouwen langs de rivier. Dat gaat niet over de natuur. Maar dat blijkt nog meer uit de fors toegenomen recreatie door uitbreidingen voor de jachthaven en de watersportvereniging, een zeilschool, evenementen, horeca en een vergoot hondenloslooplegebied vanaf 2010. Dat gaat inderdaad helemaal niet over de natuur, we hadden dat in 2008 goed gezien.

Op 26 oktober van dit jaar schreven we hierover een notitie die naar veel betrokken organisaties en ook de politiek is gestuurd, hij staat ook op onze website. Die notitie gaat over de recreatie in de Lunenburgerwaard en bleek een knuppel in het hoenderhok. Blijkbaar was er behoefte aan een overzicht over wat er aan de hand is met dit gebied. In die notitie deden we ook aanbevelingen over hoe het volgens ons verder zou moeten en drie van de vier vragen in het behandelmemo van vanavond werden erin al beantwoord, blijkbaar hadden we een juist voorgevoel. We zouden dus kunnen verwijzen naar die notitie, maar beantwoorden hier graag de vier gestelde vragen.

Doorgaan op dezelfde weg met nog meer recreatie in de uiterwaard lijkt ons niet alleen onwenselijk maar ook onmogelijk omdat we eindelijk serieus rekening houden met de natuurwetgeving en de beperkingen die worden opgelegd door Rijkswaterstaat en het Waterschap in verband met de veiligheid. Wat betreft Natura 2000 is er bijvoorbeeld een arrest van het Europese Hof dat je hier natuur en recreatie en toerisme helemaal niet tegen elkaar mag afwegen, het gaat hier om het beschermen, in stand houden en uitbreiden van de natuur. En de veiligheid is niet onderhandelbaar, en daarmee is bouwen langs de rivier sowieso uitgesloten, dus geen rivierlodges meer.

Wat ons betreft is het basisidee achter de visie nog grotendeels goed, maar recreatie en toerisme moeten wel in balans worden gebracht met de natuur, hier is een inhaalslag nodig. **Dat is onze kernboodschap, niet alles kan overal, laten we dat accepteren. Dus recreatie en toerisme alleen daar waar dat kan, mag en het meeste oplevert: dicht bij de stad.**

In 2010 heeft Arcadis een zeer verhelderende studie gedaan waarin is gekeken naar potentieel, mogelijkheden en belemmeringen, nog steeds 100% relevant. Je gooit een visie uiteraard niet overboord omdat het doel even iets verder weg lijkt, de visie Rivierfront kunnen we actualiseren. Haalbaar lijken ons de herinrichting en opwaardering van de stadshaven en de terreinen daaromheen, de zand- en grindhandel en ook de bunkerboot zijn weg. Hier is echt iets van te maken. Wat ook kan is een wandelroute van de westkant van de Lunenburgerwaard richting het ARK, het extensiever maken

van de recreatie op de Gravenbol kan ook. Onhaalbaar zijn volgens ons fiets- en struinpaden dwars door de uiterwaard richting Amerongen. Wellicht haalbaar, maar daar is nog veel denkwerk voor nodig, is het Dorestrand in het meest westelijke deel van de Lunenburgerwaard.

De vraag die we nog niet hebben beantwoord is hoe dit allemaal terug moet komen in de Omgevingsvisie. Wij vragen ons af, welke Omgevingsvisie want we hebben er minimaal twee. In die van het Kromme Rijngebied uit 2017 wordt nauwelijks iets gezegd over recreatie in de uiterwaard, natuur is daarin sowieso onderbelicht. De visie Rivierfront wordt helemaal niet genoemd, maar een belangrijk statement op pagina 50 willen we graag aanhalen, ik citeer:

'Vooral nabij het centrum van Wijk bij Duurstede moeten meer recreatiemogelijkheden komen (eventueel in ruil voor meer mogelijkheden voor natuur verder van de kern af).'

Einde citaat. Wij zeggen, applaus voor dit inzicht. In de Omgevingsvisie Stedelijk gebied waar nu aan gewerkt wordt komt de visie Rivierfront ook niet voor, wel staat er en ik citeer nu van pagina 11:

'Zo kan er in de toekomst een fraaie stadswandeling worden gemaakt langs het water, vanaf de kop van de Lunenburgerwaard, via de vernieuwde stadshaven en het rivierfront van het centrum, naar 't Wijkse Veer, het Kasteelpark en Park Mariënhoeve tot aan het sluizencomplex in het Amsterdam-Rijnkanaal.'

Einde citaat. In een bijgevoegde kaartje staat recreatie dicht bij de stad als mogelijkheid al ingetekend op pagina 10. Wederom applaus, maar uiteraard nog wel graag even invullen.

Hiermee hebben we de gestelde vragen beantwoord. Tenslotte merken we nog even op dat de visie Rivierfront ook nog gaat over de rivier ten westen van het ARK. Tegen de gemeente Houten aan ligt de Schalkwijker Buitenwaard, deels op grondgebied van Wijk bij Duurstede. Binnenkort starten K3Delta en Staatsbosbeheer daar met de natuurontwikkeling die helaas abrupt stopt op de gemeentegrens met Wijk bij Duurstede. Ongelofelijk jammer en een gemiste kans vinden wij. Het zou mooi zijn als hier wat aandacht voor komt.

Dan de vraag hoe verder. Wij stellen voor om een klein maar krachtig ontwerpatelier samen te stellen met deskundigen en een paar belanghebbenden om daarmee te komen tot Rivierfront 2.0. Veel is al gedaan en uitgezocht, het moet nu nog netjes opgeschreven worden. Wij doen daar graag aan mee, we kennen het gebied goed.

Ik dank u voor uw aandacht.